

عنوان مقاله:

تحلیل تطبیقی اسطوره ضحاک ماردوش (براساس رهیافت های مبتنی بر سنت کهن قربانی برای خدایان ماردوش جهان زیرین)

محل انتشار:

پژوهشنامه ادب حماسی، دوره 11، شماره 19 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 39

نویسنده:

فرزاد قائمی - استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

ضحاک‌محوری‌ترین موجود اهریمنی شاهنامه و معادل ازی دهاک اوستایی و ازدهای سه سر هند و ایرانی است که بکی از بارزترین موجودات زیان کار در نوشته های مزدیستنا بشمار می‌رود. تفسیرهای متعدد از اسطوره ضحاک انجام شده است که با توجه به تازی بودن ضحاک در شاهنامه و یک سان پنداشتن دشت سواران نیزه‌گذار با صحاری عربستان، برخی از تفسیرها اسطوره ضحاک را یادمانی از پیکارهای مهاجران با تبره‌های سامی نژاد چون آشوری‌ها، سومری‌ها و بابلی‌ها دانسته‌اند. در این جستار، ضمن نقد تفسیرهای دیگر، نشان داده شده که اسطوره ضحاک می‌تواند با اسطوره خدای ماردوش زیر زمین در فرهنگ‌های یومی فلات ایران و سرزمین‌های مجاور مربوط باشد. مطابق این اسطوره، بهترین جوانان، قربانی خدای مالک دوزخ (قعر زمین) می‌شدند و اسطوره ازدهاکشی، نه یادمانی از یک نبرد تاریخی، که نمادی برای پایان این سنت خونین پیشاتاریخی بوده است

کلمات کلیدی:

ضحاک، مار، ازدهاک، ازدها، فلات ایران، قربانی، میانرودان

لينک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1541766>

